

NOVOOTVORENA IZLOŽBA MUZEJA GRADA ZAGREBA
PRIKAZALA KAKO SU SE GRIJALI NAŠI PRECI

PEĆ KAO STATUSNI SIMBOL

Pronalazak kasnogotičke radionice za izradu kaljevih peći na Novoj vesi rezultat je arheoloških istraživanja Muzeja grada Zagreba, u suradnji s Gradskim zavodom za zaštitu spomenika kulture i prirode tijekom 1998. godine, i to tijekom gradnje Kaptol Centra. Pećnjaci, kao konstrukcijski dijelovi kaljevih peći, ali i dijelovi pećnjaka odnedavno izloženi u prostorijama Muzeja grada Zagreba u Opatičkoj 20, dokaz

su zasad jedine i široj javnosti poznate radionice koja je izrađivala peći ovako visokoga umjetničkog dosega. Najistaknutiji je izložak peć s vitezom, koja je sredinom 15. stoljeća bila ne samo obrtnički već i umjetnički produkt, ugrađivan u palače i dvorove najvišega društvenog sloja toga doba. Prema dosadašnjim spoznajama, radionica s Nove vesi izrađivala je peći za palače zagrebačkih biskupa i bogatije građanske kuće.

Grijanje stambenog prostora još od prapovijesti smatra se sastavnim dijelom kulture stanovanja. Od otvorenog ognjišta do današnjeg centralnoga grijanja čovjek se neprestano trudio stvoriti ugodno zagrijan prostor, sa što manje dima ili čađe. Tek s pojavom kaljevih peći u 14. stoljeću riješen je i problem zadržavanja toplote, jer su se ložišta smještala izvan stambene prostorije, odnosno s druge strane zida na koji se peć postavljala. Budući da je osnovno obilježje kaljeve peći njezina mogućnost akumuliranja topline, ne čudi što su se u uporabi održale do današnjih dana, iako tek svojom primarnom funkcijom zagrijavanja, dok se umjetnička i estetska vrijednost može vidjeti jedino u prostorijama MGZ-a (S. L.)



*Peć s
vitezom*